

LIKOVNA UMJETNOST

(Kultura sjećanja)

I. OPĆI PODACI

Nastavna jedinica: Analiza skulpture		
Nastavna tema: Kultura sjećanja		Tip sata: obrada nove nastavne jedinice
Škola: V. gimnazija		Lesson plan author: Vesna Mišljenović
Razredni odjel: 1.	Broj učenika:	Školska godina:

II. CILJEVI I ISHODI UČENJA U NASTAVNOJ JEDINICI (znanje, vještine i stavovi)

Odgojno obrazovni cilj nastavne jedinice:

Učenici će naučiti kako analizirati umjetničko djelo – skulpturu, uključujući formalnu i kontekstualnu analizu. Naučit će teoriju likovnih elemenata te kako da znanje primijene na bilo koju drugu skulpturu. Naučit će cijeniti umjetnička djela u svojem okruženju.

Ishodi učenja:

Učenik će moći:

- prepoznati material i tehniku kojom je skulptura izrađena
- prepoznati vrstu skulpture
- odrediti odnose mase i prostora
- objasniti kako su materijal i tehnika utjecali na površinu
- objasniti kompoziciju skulpture
- objasniti kontekst u kojem je skulptura nastala
- primijeniti metodologiju na druge nepoznate skulpture
- kritički prosuditi umjetničko djelo
- izraditi interaktivnu fotografiju

Primjeri provjere i vrednovanja:

FORMATIVNO VREDNOVANJE:

Vrednovanje za učenje:

Nastavnik daje povratne informacije na zadatke tijekom nastavnog sata.

Vrednovanje kao učenje:

Učenici ispunjavaju tablicu za samoprocjenu na kraju nastavnoga sata i samoprocjenjuju interaktivnu fotografiju koju će izraditi.

SUMATIVNO VREDNOVANJE:

Sumativno se vrednuje interaktivna fotografija sa svim informacijama koje su prikupili o analiziranoj skulpturi, a koju će učenici izraditi nakon sata.

III. DIDAKTIČKO-METODIČKI PODACI O NASTAVNOJ JEDINICI

Etape nastavne jedinice (trajanje u min.):	1. Uvod (5 min) 2. Obrada novog nastavnog sadržaja (35 min) 3. Zaključak (5 min) 4. Terenska nastava (45 min)
Oblici rada:	Frontalni, individualni, rad u paru, rad na terenu
Metode učenja i poučavanja:	Metoda razgovora, demonstracija, grafička analiza, analitičko promatranje, crtanje, pretraživanje interneta, čitanje, fotografiranje
Mediji (nastavna sredstva i pomagala):	Projektor, računalo, PPT prezentacija, digitalni alat koji omogućuje crtanje na ekranu pametnog telefona ili tableta, pametni telefon ili tablet, internetski članci o temi, digitalni alat koji omogućuje izradu interaktivne fotografije

IV. KORELACIJA

Povijest
Engleski jezik

V. KLJUČNE RIJEČI

Mramor, klesanje, statua, reljef, zbijena masa, linijski istanjena masa, plošno istanjena masa, prošupljena masa, konkavno-konveksna masa, površina, ploha, proporcije, kompozicijske osi, obrisne i gradivne linije, kompozicija, mjerilo

VI. LIKOVNI PRIMJERI

Dimitar Filipovski, Metodij Andonov – Čento, 2010
Dimitar Filipovski , Car Samuil, 2011
Dimitar Filipovski, Heeey, 2009
Dimitar Filipovski, Šmizla, 2009

***za ovu lekciju može se koristiti bilo koja druga skulptura koja prikazuje ili je povezana s nekom povijesnom ličnošću.**

IX. RAZRADA NASTAVNE JEDINICE („SCENARIJ“)

Etape nastavne jedinice i vremenska struktura	Likovni primjeri / slike iz ppt prezentacije ili naziv likovnog primjera	ŠTO RADI NASTAVNIK	ŠTO RADI UČENIK	Oblici rada i metode poučavanja	Nastavna sredstva i pomagala
<p>UVOD 5 min</p>	<p>Metodi Andonov – Cento Monument</p> <p>Skopje, Makedonija</p> <p>Erasmus project Green STEM (Croatia, Slovenia, Macedonia, Romania)</p> <p>Culture of remembrance– humanities and social studies History, Languages, Fine arts)</p> <p>Projekt „Skopje 2014“</p> <p>Dimitar Filipovski, Metodi Andonov – Cento, 2010</p> <p>Sculpture Analysis</p>	<p>Nastavnik pita učenike o važnosti povijesne ličnosti – prvoga predsjednika Makedonije nakon 2. svjetskog rata za Makedoniju.</p> <p>Pita ih znaju li gdje se nalazi spomenik njemu posvećen te mogu li se prisjetiti kako izgleda i opisati ga. (Ako ne, pokazuje im fotografiju pa pokušavaju prepoznati mjesto gdje se nalazi i opisuju skulpturu svojim riječima.)</p> <p>Nastavnik najavljuje temu nastavnoga sata – analiza skulpture.</p>	<p>Učenici se prisjećaju činjenica s prethodnog sata povijesti o Metodiju Andonovu-Čentu.</p> <p>Učenici odgovaraju na pitanja.</p> <p>Učenici zapisuju naslov u bilježnicu.</p>	<p>Oblici rada: Frontalni</p> <p>Metode poučavanja: Metoda razgovora</p>	<p>Projektor, računalo</p>

**Obrada
novog
nastavnog
sadržaja
35 min**

Questions for the sculpture formal analysis:

1. What is the material of the sculpture?
2. How was the sculpture made?
3. What type of sculpture is it (statue or relief)?
4. Define the relations between mass and space: (rounded mass, linearly thinned mass, flat thinned mass, ruptured mass, concave convex mass)
5. Describe the surface. Explain how the material and technique had an influence on the surface.
6. Describe the proportions.
7. Take photos of the sculpture from 8 directions and photos of some details.
8. Draw compositional axes on the photos.
9. Describe the composition of the sculpture: (open/closed, static/dynamic, its shape)
10. Draw the outlines and structural lines of the sculpture on the photos. Describe them.
11. Make a Thinglink interactive photo with all your conclusions and photos.

Nastavnik pokazuje učenicima fotografiju skulpture Metodija Andonova Čenta u Skopju te pitanja za analizu skulpture. Ovisno o njihovome prethodnom znanju, nastavnik objašnjava jedno po jedno pitanje.

Nastavnik potiče učenike da prepoznaju materijal skulpture te kojom je tehnikom izrađena.

Ako ne mogu, nastavnik im objašnjava različite kiparske tehnike, a oni prepoznaju koja je korištena na prikazanoj skulpturi.

Nastavnik pita o boji korištenog materijala te kako utječe na naš dojam o njoj.

Nastavnik potiče učenike da odrede vrstu skulpture i pomaže podpitanjima. Navodi ih da opišu razliku između statue (pune plastike) i reljefa.

Nastavnik objašnjava da je skulptura trodimenzionalni medij u kojemu su vrlo važni odnosi punoga i praznoga (mase i prostora).

Učenici će vjerojatno prepoznati materijal i tehniku korištene za izradu skulpture (bijeli mramor, klesanje).

Opisuju obilježja mramora i proces klesanja. Opisuju efekte boje materijala.

Učenici opisuju razliku između statue i reljefa.

Oblici rada:
Frontalni.
Individualni,
rad u paru

**Metode
poučavanja:**
Metoda
razgovora,
demonstracija,
analitičko
promatranje,
crtanje,
pretraživanje
interneta,
čitanje,
formalna i
kontekstualna
analiza

Projektor,
računalo,
pametni
telefon ili
tablet,
digitalni alat
koji
omogućuje
crtanje na
ekranu
pametnog
telefona ili
tableta,
internetski
članci o temi

		<p>Nastavnik objašnjava različite odnose mase i prostora (zbijena masa, linijski istanjena masa, plošno istanjena masa, prošupljena masa, konkavno-konveksna masa) koristeći svakodnevne predmete da demonstrira te odnose.</p> <p>Navodi učenike da i oni navedu neke primjere.</p> <p>Nastavnik objašnjava odnose mase i prostora na fotografiji skulpture Metodija Andonova Čenta.</p> <p>Nastavnik potiče učenike da opišu površinu skulpture te da zaključe zašto je takva te kako je to postignuto. Pomaže im pitanjima da sami donesu zaključke.</p> <p>Nastavnik potiče učenike da opišu plohe na prikazanoj skulpturi, gdje su one zaobljene, ravne, zakrivljene, pravilne, nepravilne, izlomljene...</p> <p>Nastavnik navodi učenike da opišu proporcije skulpture (jesu li one pravilne/realistične ili nepravilne/nerealistične).</p>	<p>Učenici navode različite predmete iz svakodnevnog života kao primjere za različite odnose mase i prostora.</p> <p>Učenici opisuju površinu prikazane skulpture, objašnjavaju kako je jako glatka jer je mramor vrlo tvrd i visoko kvalitetan materijal koji se može ispolirati do savršenstva.</p> <p>Učenici opisuju plohe skulpture.</p> <p>Učenici opisuju proporcij skulpture.</p>		
--	--	---	---	--	--

Compositional axes

Outlines

Structural lines

Nastavnik objašnjava što su kompozicijske osi te ih zamoli da ih prema tom objašnjenju iscrtaju na fotografiji (na papiru ili na njihovim pametnim telefonima/ tabletima). Zatim pokazuje rješenje.

Nastavnik objašnjava što su obrisne i gradivne linije te navodi učenike da ih iscrtaju na fotografiji skulpture. Zatim pokazuje rješenje.

Nastavnik objašnjava kako nakon ovakve grafičke analize možemo odrediti vrstu i obilježja kompozicije skulpture (vertikalna, horizontalna, otvorena/zatvorena, statična/dinamična).

Nastavnik potiče učenike da opišu spomenik u cjelini, njegovo postolje i reljefe na stranama postolja. Navodi ih da opišu sadržaj tih reljefa i povežu ih s događajima iz života Metodija Andonova Čenta.

Učenici ucrtavaju kompozicijske osi na fotografiju skulpture.

Učenici ucrtavaju obrisne i gradivne linije na fotografiju skulpture.

Učenici opisuju kompoziciju skulpture.

Učenici opisuju da se skulptura nalazi na visokome postolju izrađenom od kamena drugačije boje, s tri strane postolja nalaze se brončane ploče s niskim reljefom. Na prednjoj strani nalazi se ploča s imenom i datumom rođenja i smrti Metodija Andonova Čenta. Objašnjavaju koje su scene iz njegovog života prikazane na reljefima.

Artist's personal style and context

- Compare the Metodi Andonov – Cento Monument with other works from the same artist and draw conclusions about the artist's personal style.
- Explore the context in which the sculpture was made (who commissioned it, when, why).
- Explain the wider context – why was this particular subject chosen at that particular moment in time?

Metodi Andonov – Cento, 2010

Tsar Samoil, 2011

Heeey, 2009

Schmizla, 2011

Nastavnik zaključuje formalnu analizu i najavljuje analizu umjetnikova osobnog stila i konteksta u kojem je skulptura izrađena i postavljena. Objasnjava metodu istraživanja – pronaći druga djela istog umjetnika i usporediti ih s ovim spomenikom, zaključiti o sličnostima.

Nastavnik pokazuje fotografiju još jedne skulpture istog autora usporedno s prethodno analiziranom skulpturom te potiče učenike da ih usporede.

Nastavnik pokazuje fotografije još dvije skulpture istog autora, potiče učenike da ih usporede s prethodnima. Postavlja pitanja kojima ih navodi na zaključke o osobnome stilu autora.

Nastavnik daje upute učenicima da u parovima istraže širi kontekst u kojem je skulptura izrađena i postavljena na ovo mjesto. Objasnjava koje informacije da traže – tko ju je naručio, kada i zašto.

Učenici uspoređuju dvije skulpture – slične su po materijalu i po stilu – realistične su, monumentalne, idealizirane. Obje prikazuju važne političke figure iz povijesti Makedonije.

Učenici primjećuju da su ove skulpture izrađene od drukčijeg materijala – bronce. I ove su skulpture realistične, ali opuštenije u stavu. Zaključuju da te skulpture prikazuju obične ljude pa je i stil njihovog prikaza drukčiji – opušteniji i životniji.

Učenici u parovima pretražuju Internet da bi pronašli informacije. Međusobno odlučuju koje su informacije najvažnije te opisuju okolnosti projekta „Skopje 2014“.

		<p>Nastavnik vodi raspravu i potiče učenike da iznesu argumente za i protiv takvog projekta.</p>	<p>Iznose argumente koje su pronašli za i protiv takvog projekta.</p>														
<p>ZAKLJUČAK: 5 min</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th>Criteria</th> <th>Excellent (5)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Image Gallery</td> <td>All photos are high-quality, well-composed, and visually appealing.</td> </tr> <tr> <td>Context (historical, cultural and symbolic aspects)</td> <td>Comprehensive and well-organized information with historical context, significance, and interesting facts.</td> </tr> <tr> <td>Formal analysis – drawing</td> <td>Draws accurate and well-defined compositional axes that effectively analyse the sculpture's structure on the photos from all eight sides. Clearly outlines major shapes and forms in a precise and well-defined manner on the photos from all eight view: points.</td> </tr> <tr> <td>Formal analysis – conclusions</td> <td>Demonstrates a deep understanding of formal elements, with insightful insights into how they contribute to the overall composition.</td> </tr> <tr> <td>Interactive photo</td> <td>The data and photos are organized in a visually appealing, logical, and interesting manner, enhancing the overall clarity and coherence of the analysis.</td> </tr> </tbody> </table>	Criteria	Excellent (5)	Image Gallery	All photos are high-quality, well-composed, and visually appealing.	Context (historical, cultural and symbolic aspects)	Comprehensive and well-organized information with historical context, significance, and interesting facts.	Formal analysis – drawing	Draws accurate and well-defined compositional axes that effectively analyse the sculpture's structure on the photos from all eight sides. Clearly outlines major shapes and forms in a precise and well-defined manner on the photos from all eight view: points.	Formal analysis – conclusions	Demonstrates a deep understanding of formal elements, with insightful insights into how they contribute to the overall composition.	Interactive photo	The data and photos are organized in a visually appealing, logical, and interesting manner, enhancing the overall clarity and coherence of the analysis.	<p>Nastavnik objašnjava zadatak koji će učenici napraviti na terenu i kod kuće nakon terenske nastave. Trebaju napraviti interaktivnu fotografiju u digitalnome alatu prema njihovome izboru. U njoj će organizirati sve fotografije spomenika i njegova okruženja koje će snimiti na terenu te sve informacije i zaključke koje su prikupili (u učionici i na terenu). Nastavnik im pokazuje primjer takve interaktivne fotografije.</p> <p>Pokazuje im i objašnjava rubriku za procjenu i najavljuje da će prema toj rubrici biti i sumativno vrednovani.</p>	<p>Učenici ponavljaju sve ključne elemente današnjega nastavnog sata. Rade samoprocjenu svojeg razumijevanja.</p>	<p>Oblici rada: Frontalni. Individualni</p> <p>Metode poučavanja: Samoprocjena</p>	<p>Digitalni alat koji omogućuje izradu interaktivne fotografije</p>
Criteria	Excellent (5)																
Image Gallery	All photos are high-quality, well-composed, and visually appealing.																
Context (historical, cultural and symbolic aspects)	Comprehensive and well-organized information with historical context, significance, and interesting facts.																
Formal analysis – drawing	Draws accurate and well-defined compositional axes that effectively analyse the sculpture's structure on the photos from all eight sides. Clearly outlines major shapes and forms in a precise and well-defined manner on the photos from all eight view: points.																
Formal analysis – conclusions	Demonstrates a deep understanding of formal elements, with insightful insights into how they contribute to the overall composition.																
Interactive photo	The data and photos are organized in a visually appealing, logical, and interesting manner, enhancing the overall clarity and coherence of the analysis.																
<p>TERENSKA NASTAVA: 45 min</p>		<p>Nastavnik učenicima daje uputu kako da fotografiraju spomenik. Potrebno ga je uslikati iz osam točaka gledišta – od naprijed, straga, slijeva i zdesna te iz sve četiri dijagonale. Na njih je potrebno ucrtati kompozicijske osi te obrisne i gradivne linije. Potrebno je i nekoliko fotografija okruženja da bi analizirali njegovo mjerilo te</p>	<p>Učenici izrađuju fotomaterijal kojeg će upotrijebiti za izradu interaktivne fotografije o spomeniku.</p>	<p>Oblici rada: Frontalni. Individualni</p> <p>Metode poučavanja: Praktičan rad</p>	<p>Fotoaparati/ pametni telefon/ tablet</p>												

		u kakvom je odnosu s okolišem. Potrebno je i nekoliko fotografija detalja kojima će pokazati uvećane poglede na određene oblike, površinu, linije...			
--	--	--	--	--	--

VIII. PRIMJER VREDNOVANJA

*može biti korišteno za samovrednovanje i za sumativno vrednovanje

Kriterij	Odličan (5)	Vrlo dobar (4)	Dobar (3)	Dovoljan (2)	Nedovoljan (1)
Galerija fotografija	Sve su fotografije visoke kvalitete, dobre kompozicije i vizualno atraktivne.	Većina fotografija je dobre kvalitete i odgovarajuće predstavljaju cjelinu spomenika.	Fotografije pokazuju trud, ali nisu dovoljno kvalitetne ili ne prezentiraju cjelinu spomenika.	Vrlo malo truda uloženo u odabir, kvalitetu ili važnost fotografija.	Odabrane fotografije nisu prikladne ili relevantne.
Formalna analiza – (grafička)	Kompozicijske osi su točno ucertane na svih osam fotografija te jasno doprinose analizi kompozicije skulpture. Jasno su ucertane obrisne i gradivne linije dominantnih oblika na svih osam fotografija.	Kompozicijske osi su ucertane većinom točno te pridonose razumijevanju kompozicije. Jasno i precizno je iscertana većina obrisnih i gradivnih linija. Uključena je većina pogleda na spomenik.	Kompozicijske osi i linije su donekle ucertane. Uključeni su samo neki pogledi na spomenik.	Vidljivi su pokušaju ucertavanja kompozicijskih osi i linija, ali nisu točne ili dovoljno jasne. Uključen je samo jedan pogled na spomenik.	Nisu ucertane kompozicijske osi te obrisne linije.

Kriterij	Odličan (5)	Vrlo dobar (4)	Dobar (3)	Dovoljan (2)	Nedovoljan (1)
Formalna analiza - zaključci	Pokazuje dublje razumijevanje likovnih elemenata i primjenjuje ga na analiziranu skulpturu te uočava kako pridonose cjelini kompozicije.	Pokazuje dobro razumijevanje likovnih elemenata i primjenjuje ga na analiziranu skulpturu. .	Pokazuje zadovoljavajuće razumijevanje likovnih elemenata, ali nedostaje dubine u analizi.	Pokazuje ograničeno razumijevanje likovnih elemenata.	Ne razumije likovne elemente ili njihovu primjenu.
Kontekstualna analiza	Opsežne i dobro organizirane informacije o povijesnome kontekstu, važnosti, zanimljivim činjenicama, kulturološkim i simboličkim aspektima.	Prikladne informacije koje pokrivaju ključne elemente spomenika i njegova konteksta.	Osnovne informacije, nedostaje dubine i dobre organizacije.	Ograničene informacije, nedostaju ključni detalji ili su loše organizirane.	Informacije su minimalne ili su izostale.
Interaktivna fotografija	Podaci i fotografije su organizirane na vizualno atraktivan način, pojačavaju jasnoću i smislenost cjelokupne analize.	Podaci i fotografije su dobro organizirane te doprinose razumijevanju cjelokupne analize.	Organizacija podataka i fotografija je zadovoljavajuća, ponekad nedosljedna ili nejasna.	Organizacija podataka i fotografija je nekonzistentna i otežava razumijevanje analize.	Organizacija podataka i fotografija je neprikladna zbog čega se ne može pratiti analizu spomenika.